

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-1-123 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 09-57/1385-358
Karar Tarihi : 25.11.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA,
Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: Mehmet Akif KAYAR, Seda Nurtaç BAYRAMOĞLU

C. ŞİKAYET EDEN : Levent ZİLÂN

İbn-i Şahin mah. Şerafettin cad. Hekimoğlu İşhanı
No:12/A Karatay/Konya

20

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILAN

: Selçukgaz Doğal Gaz Dağıtım A.Ş. ve Sertifika Verdiği Yetkili Firmalar
Alaylar mah. Atatürk cad. Eti Konutları
H.B. Nezih Berkam Sok. No:1/1D 42370 Seydişehir/Konya

E. DOSYA KONUSU: Selçukgaz Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.'nin, Konya'nın Seydişehir ilçesinde sertifika verdiği yetkili firmalar ile birlikte başka coğrafi pazardan gelen iç tesisat hizmet firmalarının faaliyetlerini zorlaştırdığı iddiası.

30

F. İDDIALARIN ÖZETİ: Şikâyet dilekçesinde özetle,

- "Başvuru sahibinin Seydişehir'deki evlerine doğal gaz bağlatabilmek için Seydişehir'deki dağıtım firması, Selçukgaz Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.'nin (Selçukgaz) şartlarına uygun olacak şekilde Konya'daki bir şirkete doğal gaz tesisatı döşetildiği;

- Ancak projenin çizimini, ilçedeki yetkili bir firmanın mühendisine yaptırmaları gerektiğinden, Selçukgaz ve bayilerine başvurduklarında, söz konusu şirketlerin aldıkları ortak bir karar doğrultusunda, Konyalı bir firmaya yaptırılan tesisata gaz verilmeyeceği, tesisatın sökülüp kendileri tarafından yapılması gerektiği yanıtını aldıkları;

40

- Bu konu hakkında Selçukgaz yetkilileriyle görüşüldüğünde de bayilerin haklı olduğu ve sözleşmelerine bu konuda hükümler koydukları ve onlar tarafından hazırlanmadan gelecek hiçbir projeyi kabul etmeyeceklerinin söylendiği"

iddia edilerek bu hususların 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a aykırı olup olmadığı hakkında bilgi talep edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 8.9.2009 tarih ve 119 sayı ile giren şikâyet üzerine hazırlanan 30.9.2009 tarih ve 2009-1-123/İİ-09-SNF sayılı ilk inceleme raporu Rekabet Kurulunun 14.10.2009 tarih ve 09-47/1173-M sayılı toplantısında görüşülmüş ve anılan iddialara ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bunun

50 üzerine yapılan incelemeler sonucunda düzenlenen 23.11.2009 tarih ve 2009-1-123/ÖA-09-MAK sayılı Öneri Raporu, 24.11.2009, REK.0.05.00.00-110/262 sayılı Başkanlık Önergesi ile 09-57 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda, şikayetçinin iddialarına konu Selçukgaz ve Selçukgaz'ın sertifika verdiği Seydişehir bölgesinde faaliyet gösteren yetkili iç tesisat hizmet firmaları ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir soruşturma açılmasına gerek olmadığı ve şikâyetin reddedilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

60

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Yapılan Tespitler

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) tarafından yayımlanan Doğalgaz Piyasası Sertifika Yönetmeliğinin (Sertifika Yönetmeliği) ve İç Tesisat Yönetmeliğinin (Tesisat Yönetmeliği) 4. maddelerinde:

“İç Tesisat: Basınç düşürme ve ölçüm istasyonu hariç, müşteri tarafından yaptırılan ve mülkiyeti müşteriye ait olan boru hattı ve teçhizatı ile tüketim cihazları, atık gaz çıkış borusu, baca ve havalandırma sistemleri gibi tesisatı,

70 *İç tesisat ve servis hatları sertifikası: Şehir içi dağıtım şebekesine ait servis hatları ve iç tesisat ile ilgili proje, müşavirlik, kontrol, yapım, denetim, servis, bakım-onarım hizmetlerini yapmaya yeterli olduklarını gösteren, dağıtım şirketleri ile yetki belgesi sahibi resmi veya özel şirketler tarafından düzenlenen ve ilgili dağıtım şirketinin belirlenmiş bölgesinde geçerli olan ve gerçek veya tüzel kişilere verilen izin belgesidir.”* tanımlarına yer verilmektedir.

EPDK'nın İç Tesisat Yönetmeliği'nin 6. maddesinde; *“Müşteri, iç tesisatı veya mevcut iç tesisatta yapılacak tadilatı, bedeli karşılığında sertifika sahibine projelendirir, inşa ettirir.”* hükmü yer almaktadır.

80 Selçukgaz EPDK'nın 22.11.2007 tarih, 1386-6 sayılı Kurul kararı ile Seydişehir ve Çumra ilçelerinden oluşan dağıtım bölgesinde doğalgaz arzı konusunda faaliyet göstermektedir.

Öneriye konu şikâyet, Seydişehir'deki bir konutun doğalgaz kullanabilmesi için gerekli iç tesisatının bir kısmının Konya'daki A.K.R adlı bir şirkete yaptırılması nedeniyle Selçukgaz'ın yetkili sertifika sahibi firmaları tarafından anılan evin iç tesisatının tamamlanmasının ve Selçukgaz tarafından da aynı nedene bağlı olarak doğalgaz bağlantı hizmeti verilmesinin reddedilmesidir.

90 EPDK tarafından 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanununa dayanılarak çıkarılan söz konusu yönetmelikler çerçevesinde Selçukgaz, iç tesisat hizmetleri için firmaları yetkilendirip denetleyebilmektedir. Seydişehir'de doğalgaz tesisat hizmeti verebilecek bir şirketin yalnızca bu bölge için verilmiş sertifikası bulunmak zorundadır. Örneğin Konya ili için sertifikaya sahip bir şirket Seydişehir ilçesinde faaliyet gösterme sertifikası olmadan Seydişehir ilçesindeki şikâyetçi Levent Zilan gibi serbest olmayan tüketiciler için iç tesisat hizmeti sunamamaktadır.

Doğalgaz piyasası ile ilgili mevzuat ve uygulama çerçevesinde doğalgaz ürününün gerektirdiği güvenlik önlemlerinin de zorunlu kıldığı düşünülen yürürlükteki bu kuralların farklı coğrafi pazarlardaki teşebbüslerin örneğin Konya'daki iç tesisat firmalarının Seydişehir ilçesinde faaliyet göstermelerine bir engel teşkil etmediği anlaşılmaktadır.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

100 Dosya konusu şikayet çerçevesinde ilgili ürün pazarı, “doğalgaz iç tesisat ve dağıtım hizmetleri pazarı” olarak tespit edilmiştir.

I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Dosya kapsamında ilgili coğrafi pazar, “Seydişehir ilçesi” olarak belirlenmiştir.

I.3. Değerlendirme

110 Şikayetçi Levent Zilan Seydişehir ilçesinde mukim evlerine Konya’da yerleşik bir firma tarafından doğalgaz iç tesisatının bir kısmını döşettirdikleri için Seydişehir’deki doğalgaz iç tesisat firmalarının söz konusu tesisatı tamamlamadıkları ve Selçukgaz’ın da eve doğalgaz bağlantısı gerçekleştirmediği iddiasında bulunmuştur.

Diğer taraftan önaraştırma sürecinde raportörlerce yapılan telefon görüşmesinde şikayetçi, “şikayetin ortadan kalktığı, bu tesisatı Konya’da A.K.R Mühendislik unvanlı Seydişehir’de tesisat döşeme sertifikası olmayan bir şirkete yaptırdıkları, A.K.R’nin kendilerini bu konuda uyardığı” ifadelerinde bulunmuştur. Ayrıca yine şikayetçinin Kurum kayıtlarına 10.11.2009 tarih ve 8041 sayı ile intikal eden yazısında özetle, “Seydişehir’de doğalgaz bağlanmama şikayetimize konu olan evin Selçukgaz’dan yetkili bir firma tarafından yeniden projelendirmesi yapılarak doğalgazının bağlandığı, Konya’da iç tesisat yaptırılan firmanın Seydişehir’deki yetkili bir firmanın tesisatları döşemesi gerektiği konusunda kendilerine bilgi verdikleri ancak Seydişehir’deki firmaların yardımcı olmadığı ancak sorunun tamamıyla çözüldüğü ve dosyanın kapatılması” ifadeleri yer almaktadır.

120 EPDK’nın 4646 sayılı Kanun’a dayanarak yayımladığı Sertifika ve İç Tesisat yönetmelikleri çerçevesinde EPDK veya Selçukgaz tarafından sertifikalandırılan şirketler -Seydişehir ve/veya Çumra ilçeleri örneğinde olduğu gibi- sertifikanın kapsadığı belirli bir coğrafi bölgede iç tesisat faaliyetleri yürütebilmektedir. Ancak, birden fazla coğrafi bölgede faaliyet göstermeye olanak tanımayan ve dolayısıyla piyasaya girişi engelleyen bir düzenlemenin mevcut olmadığı göz önünde bulundurulmalıdır. Şikayetçinin de ifade ettiği üzere Konya’da Gaznet dağıtım şirketinin sertifikası ile faaliyet gösteren bir şirket olan A.K.R’nin Seydişehir’de serbest olan ve serbest olmayan tüketicilere yönelik hizmet verme imkanı halihazırda sertifika almadığı müddetçe bulunmamaktadır.

130 Selçukgaz, Seydişehir’de sertifika verilen 10 yetkili teşebbüs haricinde iç tesisat hizmeti verebilecek başka bir şirketin bulunmadığını beyan etmiştir. Şikayetçinin ilgili mevzuat çerçevesinde anılan 10 teşebbüsten (Selçukgaz’ın yetki verdiği firmalar) herhangi bir şirkete söz konusu evinin doğalgaz iç tesisatını yaptırma zorunluluğu örneğinin hukuki gerekliliği EPDK’nın bahse konu mevzuat hükümlerinden de anlaşılmaktadır.

140 Selçukgaz, EPDK mevzuatı çerçevesinde söz konusu 10 şirkete Seydişehir’de iç tesisat hizmeti verebilmelerine olanak tanıyan sertifikaları vermesi dışında bayilik, hissedarlık gibi herhangi bir hukuki ya da fiili ilişkisinin bu şirketlerle mevcut olmadığını Kuruma gönderdiği yazısında ifade etmiştir. Ayrıca Selçukgaz, ilgili firmaları verdikleri hizmet için denetleme görevini de mevzuat gereği yerine getirdiğini ifade etmektedir. Selçukgaz’ın doğalgaz dağıtımını haricinde Seydişehir coğrafi pazarında iç tesisat hizmeti gibi doğalgazla bağlantılı bir ilgili ürün pazarında yönelik faaliyeti bulunmamaktadır.

Selçukgaz 1.12.2008-11.11.2009 tarihleri arasında 652 serbest tüketicinin talebini karşıladığını ve talebini reddettiği bir tüketicinin de olmadığını Rekabet Kurumuna gönderdiği yazısında beyan etmiştir.

150 Selçukgaz'ın Seydişehir bölgesinde doğalgaz dağıtım pazarında hâkim durumda olduğu kabul edilebilir. Hâkim durumdaki teşebbüslerin tüketicilerine karşı mal vermeyi reddetmesi ancak "kabul edilebilir, objektifi haklı gerekçeler" in mevcudiyeti altında rekabet otoritelerince rekabet ihlali olarak kabul edilmeyebilmektedir. Bu çerçevede, EPDK mevzuatına uygun olmayacak şekilde iç tesisat yaptıran bir tüketicinin talebinin kabul edilmemesi de "haklı bir gerekçe" olarak kabul edilebilecektir. Öte yandan, dosya özelindeki olayda şikayetçinin talebinin kabul edilmemesi olayının ortadan kalktığı da anlaşılmıştır. Seydişehir'in dar bir coğrafi pazar olması ve mevzuatın kısmen de olsa pazara girişi geciktirmesi etkenlerinin teşebbüsler arası fiyat tespitine yol açabilecek rekabet ihlallerinin dönemsel olarak görülme riskini artırabileceği de öngörülmektedir. Öte yandan, şikayetçinin, bahse konu mal vermeyi reddetme çerçevesindeki şikayetleri 160 haricinde söz konusu teşebbüsler hakkında fiyat tespiti gibi Kanun kapsamına girebilecek farklı bir iddiası bulunmamaktadır.

Bu çerçevede, Selçukgaz ve Selçukgaz'ın sertifika verdiği Seydişehir bölgesinde faaliyet gösteren yetkili iç tesisat hizmet firmaları ile ilgili olarak herhangi bir soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre, dosya konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.